HOŘKÝ ROMÁN

Obraz z moderního života
od KAROLA LEGIERA.

"Ona lepta na v odpověď s tím krátkým, důvěřivým pohledem: — "Maminka mne nepustí."

Nezdolal, musil se zasmát s ní zároveň.

Opravdu, uklidnil se v koutečku provantém vůní květin, cítil se osvěžen snad právě tou vůní a jeho šťastným, veselým smíchem bezstarostného dítěte.

Dlouho se zdržel, sešeřilo se už. Povšiml si, když odcházel, že u doktora Kalvody v okncch kanceláře svítí světlo. "Ulakomil se," opakoval Emil v duchu po staré paní. "Lakota věru je nejtěžším hříchem!" Zasmál se, pohodil kučeravou hlavou a vesel kráčel, zapomenuv ihned opět na doktora, měl dnes v hlavě docela jiné starosti.

Ale právě v této pozdní chvíli u doktora Kalvody starali se o Emila. Osvětlenou písárnou přecházel mladý advokát neklidně, celý schnutý, jakoby nějaká tíha dopadala mu na bedra a hrozila jej povalit k zemi. U okna, opřen zády o zeď, stál hubený šedivý Verner, hryzl svou pěst, očima stíhal každé doktorovo hnutí. A v koutě u stolku seděl Evžen s rukama skleslýma, péro vypadlo mu na zem. Bylo teskně ticho, jen při každém kroku zaskřípala podlaha.

Najednou zastavil se doktor těsně před Vernerem, na čele se mu zaleskly krůpěje potu — setřel si je rukou. "Odpusťte —" řekl, — "zdá se mi, že jest úplně nemožno —" hlas mu přeskočil, křeč nějaká svírala hrdlo. "Ještě před týdnem provedena revise v knihách i pokladně."

Verner odpověděl opovržlivým smíchem. "Revise!"

"A jak — jak vy jste zjistil, že v účtech záložny jsou nesprávnosti?" ptal se doktor Kalvoda, ale nějak nejistě, jakoby se bál odpovědi.

"Já?" Verner zvedl sebevědomě kostnatou hlavu, a drobná očka mu zasvítila. "Já? Věřte, že vidím jasně i skrze zdi!" Zachechtal se řeřavě, v té chvíli podobal se démonu s výrazem jedovaté zloby na zažloutlých tvářích. "Vidím lidem do svědomí, na dno srdce a do hlubin kapes. Nic mi neujde. Naučil jsem se počítat, je mou vášní hledat neznámé, vypočítávat důsledky a odhalovat příčiny. Nesklame mne nádhera nesena světu na odiv, znám dobře poměry každého v naší obci. Počítám neustále. Vypočtu, do kterého dne bude nucen ten či onen obchodník ohlásit bankrot. Pamatujete se na nebožtíka redaktora Skaláka? Vypočetl jsem, mnoho-li ze sbírek na národní a dobročinné účele zůstalo v redakci. Byl tehdy odsouzen. — A věřte mi, že leckdo s utajenou hrůzou se po mně ohlíží, nevztahuju-li prst a neřeknu-li: Ty jsi darebák! Někteří snaží se mne oklamat, zvednout prach přede mnou, jsou opatrni." Verner se zamlčel. "I na ty dojde!" zahučel po chvilce. "Ale váš pan švakr nedbal nejskrovnější opatrnosti. Obdivoval jsem se mu, jak beze vší starosti světa užívá. Ne však sám, jiní jako vizopasníci se k němu přisáli. Ještě dnes pijou s ním, zítra se od něho odvrátí, zaprou ho, budou omývat ruce, kterými jej objímali —"

"Ale důkazy! důkazy!" zasípal doktor nedočkavě.

Verner vytáhl zápisník. Četl: "Démantová jehlice pro paní profesorovou — dvě stě zlatých—" Doktor Kalvoda vzal mu knížku z ruky — byl to součet různých vydání Emilových asi za půl roku, zapsány byly všechny dárky, koupené od klenotníka, od lahůdkáře, od zahradníků. Doktor udiven pohleděl k Vernerovi. Suchý matematik počítal: "Emil má ročně — řekněme — čtrnáct set příjmů, za půl roku však napočetl jsem o dvě stě větší vydání — nuže, pochopujete?"

"Nevěřím! Nechci věřiti!" zavrtěl doktor hlavou.

Verner byl zamračený, mrazivě chladný. "Počítal jsem, kalkuloval, spočetl jsem, že za dva roky nedostalo se mu tři tisíce dvě stě padesát zlatých. Upozornil jsem ředitele Ryneše — nechtěl věřiti jako vy — až sám se přesvědčil. Přál bych vám vidět, jak se tvářil, jako když v jemu kost mu uvázne, obtíná rukama chytal se za hrdlo, natáhl hlavu a jen sípavě odfukoval." Verner se snáze zasmál. "Nuže, teď víte, doktore, proč vás zvu k sobě — vás jako právního zástupce záložny. Máte vzíti zapisovatele sebou — páni výboři budou shromážděni. Lituji —" po jeho hubené tváři kmitl se sotva znatelný úšklebek — "že moje poselství je tak trpké. Pro vás i pro mne. Ale zde přestávají svazky přátelské i příbuzenské, zde se jedná o to zabránit velkému neštěstí, které by stihlo celé město, celý širý kraj, kdyby v čas nebylo zakročeno." Nachmuřil šedivá obočí, doktor postřehl zlý záblesk ve zracích jeho, ďábelskou radost lovce, který uhonil ničeho netušící kořist. Mladý muž se otřásl, odvrátil se.

"Půjdeme!" řekl Evženovi. — Písař se zakolísal, ztrnule hleděl na Vernera, prsty se mu křečovitě svíraly — zmocňovala se ho šílená touha skočit a smáčknout dlouhé hrdlo strašlivého člověka, který neodepřel si radost zvěstovat sám osudnou zprávu jemu a doktorovi.

Advokát vyšel z písárny, po něm zmizel beze slova, jako by se ode zdi odlepil, šedivý Verner. — Evžen mechanicky připravoval papíry, vybíral péro. — Najednou ozvalo se slabounké zaklepání, kadeřavá hlavička dívčí objevila se ve dveřích. Evžen se vztýčil, oči mu zvlhly, krev se mu vehnala do tváří.

"Je tu Bohuš?" zeptala se Boženka. Teď se málokdy objevila, málokdy pootevřela dveře, hledajíc bratra, — a vždycky letem zmizela, sotva veselým úsměvem Evžena pozdravila. Ale dnes vidouc, že nikoho tu není, vklouzla do písárny. Čichala ve vzduchu, zvednouc rozpustile bezounký nosíček — opravdu to tu páchlo už nějakou čertovinou, jako v jiných kancelářích. Zpozorovala, že jest Evžen připraven k odchodu. — "Kam jdete?" řekla a všimla si, že celý se zachvěl. Zvědavě mu pohlédla do očí — sklopil je. "Co je vám? Kam se chystáte? Kam jdete?" vyptávala se úsilovněji. Zamával nemotorně rukama, jakoby plašil chmury. "Neptejte se, slečno Boženko!" — Rozumí se, že opakovala otázku, lichotila se — a na konec Evžen zalit potem se zoufalým povzdechem řekl, co věděl, úsečně, dvěma, třemi slovy. "Defraudant!" vykřikla. — "Ne, nevěřím!" Evžen podíval se na ni vlhkýma, dobráckýma očima, potřásl hlavou: "Jemu je to podobno." Zamlčela se, zoubky zaťala do rtů, které náhle zesinaly, oči se jí zakalily. Zvedla ruku k čelu. Patrně Evžena neviděla, ztratil se pro ni, zapomněla na něho. Obrátila se, po paměti našla kliku u dveří, odešla. Evžen hleděl za ní vytřeštěnýma očima.

"Půjdeme, pane Josku!" ozval se hlas doktorův —

Venku byl večer, hvězdy svítily mezi bělavými obláčky. Boženka dívala se k nim oknem svého skrovného pokojíka, stará matička četla cosi, neohlédla se po dceři, neviděla zsinavou barvu na tvářičkách, podivnou mlhu v očích, neviděla, jak se chvějí dívčiny bílé prsty, položené na rámu okna. "Emil! Emil!" zvnělo mladou hlavičkou. "Je v nebezpečí! Netuší!" Pokoj se s ní zatočil, hvězdičky se před očima rozsypaly. Stará paní se ohlédla. — "Kam jdeš?" Sotva měla síly Boženka odpověděti stísněným hlasem: "Nikam, maminko." Proklouzla potichu ze dveří. —

Ne, Emil netušil! Tou dobou asi řekla mu paní profesorová: — "Jste dnes opravdu nesnesitelný!" a s koketním vzdorem obrátila se od něho k mladému adjunktu z cukrovaru. Veliká lampa s bílou koulí ozařovala přítlumeným, intimním světlem útulny zahradní pavilon. V číškách na stole jako opál svítilo drahé jižní víno. Emil seděl v rákosové židli, nedbale přehodiv nohu přes nohu, ruce zastrčil do kapes a zahleděl se ke stropu za kotoučkem cigaretového dýmu. Byl jaksi v nedobré náladě, jízlivý, opravdu nesnesitelný. Paní profesorová odsunula svou jedovku, dále od něho. — Její ruka bílá, měká a hladká jako hedvábí ležela na stole, a pan adjunkt lehounko ji hladil. Emil viděl, aniž by se ohlédl, že zamilovaný ukolíček dotýká se kolenou jejího kolena, že mu rudnou tváře, rty se chvějí, a oči mžikají chtivě a nedočkavě. Zapálila si cigaretu, ale nedokouřila, zbytek podala adjunktovi. Emil se ušklíbl — je čas, aby se s ní rozloučil, sice jej ta žena ještě zradí.

Na druhé straně stolu seděl nepatrný jakýsi úředníček s prořídlými vlasy. Jeho paní, hezká, bombelatá, pohyblivá jako rtuť, dovádělo mezi dvěma mladíky. V okamžiku, kdy manžel neotřel se otvíráním krabičky se sardinkami, jeden z nich lehtal jí vzadu na krku, druhý odhrnoval paničce všetečně volný rukáv až vysoko nad kulatý loket. Bránila se, kvílela.

Emil zíval, měl chuť poslat je všechny domů. Pohleděl na hodinky, bylo teprve devět. V tom zachřestil venku na pěšině písek. Emil se ohlédl ke skleněným dveřím — za sklem tam se mihla ženská postava. Rozběhl se, dokořán otevřel.

Na prahu stála — Bertička.

Všichni na okamžik udiveným strnuli — úředníček s krabičkou sardinek v ruce, jeho paní, schoulená, uhehtaná, že smíchem až slzela, mezi oběma mladíky, pyšná paní profesorová i adjunkt, jenž ušlechle hladil její ručky. Bertička se zmatku se sklopenou hlavou, bledě jako mrtvola, jen těžce oddychujíc, stála, neodvažujíc se ani pozvednout, kroku udělat. Ale Emil se usmál, objal ji kolem boku a téměř ji vtáhl do vnitř. Zapadly dvéře, a veselý sniech uvítal nového hosta. Zacinkaly pohárky, a směsice rozpustilých výkřiků zalehla Bertičce ve sluch, ubohá však nechápala, nevěděla, co se s ní děje. Emil dovedl ji ke stolu, a lehounko posadil ji na houpací křesílo, vedle sebe. Zaznel nový výbuch uliučnického smíchu, při kterém bledé tváře Bertiny zrudly do temna. Ale pak už jako by ji tu nebylo, nikdo se po ní neohledl. Paní profesorová docela se odvrátila a odsunula svoji židli k adjunktovi, který polapil a hladil obě její měkké ruce, mladíci lehtali kvikající veselou paničku, a její manžel pojídal sardinky a zapíjel vínem. Emil s Bertičkou téměř osaměli, nikdo si jich nevšímal. Hompal jí lehounko, s úsměvem hleděl na ni, bavily ho její rozpaky, střídání ruměnce a smrtelné bolesti na průsvitné tváři. Nebyla zvláštní krasavice ta plachá dívčina, ale Emilovi lichotilo toto vítězství. Neboť tušil, co přemáhání, co zoufalé odvahy stálo ubohou, krotkou, dobře vychovanou dívčinu, nežli přišla! Ovšem, že zvědavost ji vedla. Jak ráda byla by Bertička utekla zpět! Točila se jí hlava, nerozeznávala, co k ní hovoří, věděla jen, že je v jeho moci, že je pozdě pomýšlet na útěk. A pila, když jí nalil a podal sladkého vína. Poplašené srdéčko počalo se utišovat, úzkost, která ji svírala, ustupovala jakési lehkomyslné resignaci. Je zde — myslila si — odvážila se! Nuže, chce vidět, co se s ní bude dít! Zvědavost pracitla, po očku dívala se na veselou, chechtající se paničku, na dotěravé mladíky. A pila sladké víno, které rozehřívalo. Cítila, že jí Emil líbá ruku, od prstů přes dlaň, přes kotníky výše až přes loket — neuhnula se mu.

Najednou rozletěly se dveře, — rozbité okno sypalo se na zem. S dutým výkřikem, potácejíc se ku předu s náručí rozevřenou vpadla přes práh — Boženka. Oči její byly vytřeštěny, vlasy rozpoutané zpod šátečku visely do tváří, v polootevřených zamodralých rtech svítily zoubky. Divokým smíchem uvítala ji celá společnost, cinkotem pohárků, rozpustilým pokřikem.

I Bertička se smála, tleskala v ručky, myslila si: "Hle, také ona přišla!"

Jen Emil vstal mlčky, stín se mu kmitl v očích. Odstrčil lehce Bertičku a přiskočil k Božence. — Přišel v čas, viděl, jak namáhá se, aby dechu nabrala, chtěla vykřiknout, najednou však chytila se oběma rukama za prsa a beze smyslů těžce jako mrtvé, bezcitné tělo padala ku předu. Zachytil ji.

VIII.

Hlabi a neštastní.

"Nuže, co chcete ode mne?" řekl Emil druhého dne časně ráno v pracovně doktora Kalvody svým klidným, příjemným hlasem. Doktor dal jej tak časně zavolat. Chvilku bylo ticho. — Emil s úsměvem ohlédl se po přítomných.

Otec — tajemník v nervosním chvatu dlouhými kroky, buše a sípaje, přebíhal od stěny ke stěně, rval nelítostně prošedivělý vous, všechna krev se mu vhrnula do tváří. Emil si povšiml, že otec zapomněl dnes přičesat si prořídlé vlasy a schnat je do předu, jak dělával, aby zakryl lysinu. Také vestu měl rozepjatou, a vázanka na krku chyběla. U stolu seděl doktor Kalvoda, hlavu opřel do dlaní, hluboko zapadlé oči svědčily o probdělé noci, smutně a nehybně dívaly se někam bez cíle, daleko. Blíže okna v rozkošném župánku seděla na pružné pohovce Emilie, pohoupávala se, jistě jí bylo veselo. Hleděla na bratra, a když jejich oči se potkaly, usmáli se maličko.

"Co se děje?" znova se otázal Emil, nedočkav se odpovědi. Věděl, co se děje, dověděl se toho už včera večer od uděšené, schvácené Boženky, když jí ze mdloby vzbudili, stříkajíce do ssinalých tvářiček děvčátku drahocenné víno. Ani stopa nějakého zmatku, neobvyklého vzrušení neobjevila se v jeho obličeji, klidně, trochu zvědavě, trochu ironicky pohlížel od otce k doktorovi. Zdálo se, že ti dva obávají se promluvit, začít.

Konečně zastavil se otec před Emilem, zvedl ruce, jako by kletbu vrhal, prsa jeho mocně se vzedmula, přímo synovi do tváře zasýpěl: "Darebáku!" Emil sotva znatelně lehkým okem.

Doktor se vzchopil. "Pane —" bylo vidět, jak shledává slova, — "pane účetní —"

Pokračování.

Jak jste staří? — Povídá se, že člověk není starším než jak se cítí a přesně jak mnoho lidí potkáváme na pouti životem, kteří vypadají a cítí se mnohem starší než ve skutečnosti jsou. Na druhé straně zase potkáváme silné staré muže a čilé ženy, jichž se ruka času jen lehce dotkla. Nesou svůj věk s mladistvou svěžestí. Dali na sebe pozor, jsou zdrávi a silni a teď těší se ze sladkých plodů starého věku.

Není žádné dobré příčiny, proč lidé by měli sestárnouti před jejich časem a žádné příčiny, proč staří lidé by měli churavět — žádné příčiny, proč životní ústroje nemohou býti sesíleny, stěny podepřeny a maření tkaniva zastaveno, užije-li se patřičného léku. Jednou ze zvláštních a cenných vlastností Dra. Petra Hoboka je jeho velká omlazující a posilující síla. Ono nejenom čistí soustavu tělesnou, ale pomáhá utvořiti novou, bohatou, červenou krev. Je uznáváno za silivku pro staré, slabé a neduživé.

Pan T. Torkelson z Newberry, Minn., píše: "Je mi 82 roky, ale necítil jsem se tak dobře po čtyřicet roků, jako nyní, díky bohu a Hoboku."

Pan Christian Nusser z Piketown, Pa., píše: "Od té doby, co užívám Hoboko, cítím se jako muž 40letý, ač je mi 75."

Na tisíce lidí ve všech povoláních a stupních života dosvědčili o obdivuhodných zdraví skytajících vlastnostech toho starého bylinného léku a dobře zaslouží si chvály od mladých i starých mu vzdávané.

Není to lék lékárnický, není to věcí obchodní. Je dodáván lidem přímo skrze místní jednatele ustanovené od majitelů, Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 112—118 So. Hoyne ave., Chicago, Ill.

Jos. Vopálka
řezník a uzenář
na 5. a William ul.
Tel. Red 7241.
Má v zásobě vždy nejlepší výběr čerstvého masa všeho druhu, jakož i výtečných výrobků uzenářských. Kupte u něho na zkoušku a ujišťujeme vás, že podruhé přijdete zase.

James G. Kinsler,
..PRÁVNÍK..
692-694 Brandeis Bldg., Omaha.
Tel. Douglas 3744. 32tf

TELLMORE jest výtečný druh whisky, jejíž výhradními rozesílateli jsou
EUGENE PARISEK CO.
dříve ATLAS WINE AND LIQUOR CO.
VELKOOBCHODNÍCI A IMPORTÉŘI
659-61 Blue Island Ave., CHICAGO, ILLS.
Zavedení kapitál $100,000.
Zaručená dle vládního zákona a čistých potravinách a lécích. 44tf
JOHN J. FLORIAN, ústřední jednatel.

Hotel Praha
otevřen pod novým řízením.
Josef Vaško, majitel.
Roh 13. a William ul., Omaha, Neb.
Vše nové od spodu až nahoru. Nové postele! Nové prádlo na postelích! Nové kuchyňské zařízení. Vše první třídy. Výtečná česká kuchyně. Vzorná obsluha.
Hostinec opatřen jest zásobami výtečných likérů a vín. — Nejlepší doutníky. Výborný Storzův ležák stále na čepu! 27-tf

Dobré pivo jest lék
Plzeňské pivo v láhvích
z pivovaru
FREMONT BRW'G CO.
FREMONT, NEB.
Jest vařeno z nejlepšího sladu a z českého chmele. Toto pivo obsahuje pouze tři procenta lihu a proto jest všeobecně oblíbené a odporučené lékaři. Pakli se chcete posilnit, objednejte si je! 4r

Výborná vína kalifornská a importovaná, vody minerální, brandy a všeho druhu lihoviny zasílají se do všech částí Spoj. Států.
Pište si o cenník! 8—
Jos. Bernard, 620 Blue Island Avenue,
CHICAGO, ILLINOIS.

STORZ BREWING COMPANY
vaří a stáčí do lahví
TRIUMPH A BLUE RIBBON PIVO.
Nejlepší na západě.
OMAHA, NEB. 19tf

Metz Bro's Brewing Co.
Nejstarší pivovar v Omaze.
TELEFON DOUGLAS 119.
Vaří nejlepší pivo sudkové i lahvové na celém světě.

JETTER BREWING CO.
vaří to nejlepší pivo.
Pouze ze sladu a chmele. 21tf Objednejte si bednu dnes!